

**CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

PRIJEDLOG OSNOVE

**ZA VOĐENJE PREGOVORA O ZAKLJUČIVANJU
REGIONALNOG SPORAZUMA O SLOBODI KRETANJA I BORAVKA
DRŽAVLJANA ALBANIJE, BOSNE I HERCEGOVINE, KOSOVA,
CRNE GORE, SJEVERNE MAKEDONIJE I SRBIJE**

Podgorica, 25. maj 2021. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje Regionalnog Sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, a koji treba da se zaključi između zemalja Zapadnog Balkana (Crna Gora, Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Kosovo, Republika Sjeverna Makedonije i Republika Srbija) sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku Crne Gore i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA

U okviru Berlinskog procesa, a u skladu sa Akcionim planom za zajedničko regionalno tržište 2021-2024 (Crna Gora, Republike Srbija, Bosna i Hercegovina, Republika Albanije, Republika Kosovo i Republika Sjeverna Makedonija), koji je usvojen na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020. godine, vođenja pregovora o zaključivanju multilateralnog Regionalnog Sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, definisano je komponentom V „Slobodno kretanje ljudi“.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Na Samitu lidera Zapadnog Balkana, održanog 10. novembra 2020. godine u Sofiji, dogovoreno je pojačavanje ekonomske saradnje u regionu razvojem zajedničkog Regionalnog tržišta, zasnovanog na pravilima i standardima Evropske Unije, a u cilju povećanja aktivnosti i konkurentnosti regiona kao i dublje regionalne ekonomske integracije regiona.

Uzimajući u obzir Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu kao i Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište (CRM) usvojene na gore pomenutom Samitu, a kojim je akcionim planom definisano VIII komponenti, između ostalog i „Sloboda kretanja ljudi“ koja predstavlja V komponentu istog, predviđa i zaključivanje Regionalnog sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana zemalja Zapadnog Balkana, koji je između ostalog zasnovan na principima međunarodnog prava i dobrim odnosima zemalja potpisnica u cilju unaprjeđenja saradnje i nastojanju da se međusobno olakšaju uslovi putovanja pojednostavljivanjem administrativnih procedura za građane Zapadnog Balkana.

Shodno gore navedenom, a izražavajući spremnost za jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumjevanja, kao i uzimajući u obzir važnost slobodnog kretanja ljudi, osnovni razlog zaključivanja ovog sporazuma jeste doprinos ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, kao i osiguranje napretka i prosperiteta, pružajući time nezamjenljiv doprinos evropskoj perspektivi regiona.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

- a.** uslovi međusobnog ulaska, tranzita i kraćeg boravka državljana strana potpisnica sa važećim ličnim kartama u cilju pojednostavljivanja postojećih administrativnih procedura;
- b.** period tokom kojeg državljani strana potpisnica imaju pravo slobodnog ulaska, tranzita i boravka na teritoriji država potpisnica;
- c.** uslovi pod kojima državljanin jedne države potpisnice može u skladu sa Sporazumom da ulazi i kraće boravi na teritoriji druge države potpisnice;
- d.** pravo države potpisnice na ukidanje boravka na svojoj teritoriji državljaninu druge države potpisnice;
- e.** formiranje Komisije čiji je zadatak organizovanje, koordinisanje i praćenje aktivnosti vezano za sprovođenje ovog Sporazuma.

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog Sporazuma nije potrebno obezbjediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje ovog Sporazuma iziskuje usaglašavanje Uredbe o viznom režimu, koja je u nadležnosti Ministarstva vanjskih Crne Gore, u dijelu usklađivanja vizne politike, s krajnjim ciljem njihovog potpunog poravnanja.

VII STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA O OPRAVDANOSTI ZAKLJUČIVANJA SPORAZUMA

U postupku pripreme Nacrta ovog sporazuma, zatraženo je mišljenje Ministarstva vanjskih poslova, koje se dostavlja u prilogu.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Predlaže se da delegaciju za vođenje pregovora i zaključivanje Regionalnog Sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, čine:

1. Miroslav Zeković, v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance u Ministarstvu unutrašnjih poslova; šef delegacije;
2. Aleksandra Džankić, samostalna savjetnica I u Direktoratu za upravne poslove, državljanstvo i strance Ministarstva unutrašnjih poslova, član delegacije;

3. Mira Dašić, direktorica Direkcije za viznu politiku, prelete i tranzit u Ministarstvu vanjskih poslova, članica delegacije;
4. Ljiljana Janković, direktorica Direkcije za međunarodne ugovore u Ministarstvu vanjskih poslova, članica delegacije;
5. Darko Marković, pomoćnik načelnika Odjela za graničnu provjeru Sektora granične policije u Upravi policije; član delegacije;
6. Biljana Sotiroški, samostalna savjetnica I u Direkciji za strateško planiranje u Ministarstvu ekonomskog razvoja, članica delegacije.

Tokom pregovora mogu se pozvati i drugi predstavnici institucija čije se učešće ocijeni kao neophodno.

Troškove za pregovore snosiće (RCC) Savjet za regionalnu saradnju.

Prilog: Nacrt Sporazuma

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore ja na sjednici od _____ utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Regionalnog Sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, sa Nacrtom Sporazuma

2. U delegaciji za vođenje pregovora i zaključivanje Regionalnog Sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, određuju se:

1. Miroslav Zeković, v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance u Ministarstvu unutrašnjih poslova; šef delegacije;
2. Aleksandra Džankić, samostalna savjetnica I u Direktoratu za upravne poslove, državljanstvo i strance Ministarstva unutrašnjih poslova, član delegacije;
3. Mira Dašić, direktorica Direkcije za viznu politiku, prelete i tranzit u Ministarstvu vanjskih poslova, članica delegacije;
4. Ljiljana Janković, direktorica Direkcije za međunarodne ugovore u Ministarstvu vanjskih poslova, članica delegacije;
5. Darko Marković, pomoćnik načelnika Odjela za graničnu provjeru Sektora granične policije u Upravi policije; član delegacije;
6. Biljana Sotiroški, samostalna savjetnica I u Direkciji za strateško planiranje u Ministarstvu ekonomskog razvoja, članica delegacije.

REGIONALNI SPORAZUM O SLOBODI KRETANJA I BORAVKA DRŽAVLJANA

Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova *, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije (u daljem tekstu „strane

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim Sporazumom se propisuju uslovi međusobnog ulaska, tranzita i kraćeg boravka državljana strana sa biometrijskim ličnim kartama.

Državljeni strana na koju se primjenjuje ovaj Sporazum imaju pravo slobodnog ulaska, tranzita i boravka na teritoriji strana tokom perioda definisanog ovim Sporazumom.

ZNAČENJE IZRAZA

Član 2

Sljedeći izrazi koriste se u svrhu ovog Sporazuma:

- 1) „Državljanin“- lice koje posjeduje državljanstvo jedne od strana, i koje potvrđuje njegovo/njeno državljanstvo važećom biometrijskom ličnom kartom;
- 2) „Nacionalno zakonodavstvo“- zakoni i drugi propisi koji su na snazi u jednoj od strana;
- 3) „Biometrijska lična isprava“- važeća biometrijska lična karta;
- 4) „Strana primalac“- teritorija strane u koju ulaze državljani druge strane (drumski, pomorski i vazdušni saobraćaj), tranzit tokom kraćeg perioda kao što je definisano ovim Sporazumom;
- 5) „Kraći boravak“- koji nije duži od 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana.

ULAZAK, KRETANJE, TRANZIT I BORAVAK

Član 3

Strane pojednostavljaju administrativne procedure za ulazak, tranzit i kraći boravak državljana strana sa ličnim kartama.

Strane garantuju da državljani drugih strana imaju jednaka prava na ulazak, boravak i tranzit u skladu sa ovim Sporazumom i nacionalnim zakonodavstvom.

Član 4

Državljanin jedne od strana može, u skladu sa ovim Sporazumom da ulazi na teritoriju druge strane pod uslovom da:

*Ovaj naziv ne dovodi u pitanje stavove o statusu, i u skladu je sa RSBUN 1244/1999 i Mišljenjem MSP o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

- 1) posjeduje važeću biometrijsku ličnu kartu, sa rokom važenja od najmanje 3 mjeseca;
- 2) nema zabranu ulaska i boravka na teritoriji druge strane;
- 3) ne predstavlja prijetnju po bezbjednost ili javno zdravlje druge strane, što je podržano objektivnim, konkretnim i relevantnim informacijama i podacima koje su pružili nadležni organi.

Već usaglašene bilateralne odredbe između strana kojim se njihovim državljanima omogućava da ulaze sa drugom vrstom isprava bičete uzete u obzir i tretiraće se na relevantan način.

Prilikom ulaska i tranzita na međusobnu teritoriju sprovodi se obavezno elektronsko očitavanje važeće biometrijske lične isprave i evidentiranje podataka o izvršenoj graničnoj provjeri za državljane drugih strana.

Član 5

Svaka strana, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, zadržava pravo na ukidanje boravka na svojoj teritoriji državljaninu druge strane.

Član 6

Strane razmjenjuju specimene biometrijskih ličnih karti najkasnije 30 dana prije stupanja na snagu Sporazuma.

U slučaju izmjene, ukidanja ili uvođenja novih vrsti biometrijskih ličnih karti, strane dostavljaju specimene najkasnije tri nedjelje nakon uvedene izmjene i pružaju informacije o uslovima njihovog korišćenja.

Strane se slažu da elektronski dostavljaju podatke o biometrijskim ličnim ispravama koje su proglašene nevažećim.

Član 7

Bilo koje pitanje koje nije uređeno ovim Sporazumom predmet je uređenja domaćeg zakonodavstva strane primaoca i međunarodnih sporazuma koji se primjenjuju.

Član 8

Državljeni jedne strane pridržavaju se nacionalnog zakonodavstva strane primaoca u trenutku ulaska, tranzita i boravka na teritoriji druge strane.

Član 9

Odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju se u vezi sa ispunjavanjem uslova za prijavu za stalni boravak u strani pimaocu.

Državljanin strane koji namjerava da se prijavi za stalni boravak u strani primaocu dužan je da postupa u skladu sa zakonodavstvom strane primaoca.

KOMISIJA

Član 10

Uspostavlja se Komisija na osnovu ovog Sporazuma čiji je zadatak organizovanje, koordinisanje i praćenje aktivnosti vezano za sprovođenje ovog Sporazuma.

Član 11

Komisija se sastoji od dva predstavnika svake strane.

Radom Komisije koordinira Savjet za regionalnu saradnju (Regional Cooperation Council-RCC).

Član 12

Komisija se sastaje najmanje jednom godišnje i izvještava strane svakih šest mjeseci vezano za sprovođenje ovog Sporazuma.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13

Ovaj Sporazum se može izmijeniti i dopuniti samo uz saglasnost svih strana i podliježe istoj proceduri koja je bila neophodna u cilju zaključivanja ovog Sporazuma.

Član 14

Strane su saglasne da se o svim sukobima koji proisteknu iz sprovođenja ovog Sporazuma diskutuje na nivou Komisije.

Član 15

Ovaj Sporazum je predmet ratifikovanja od strane strana u skladu sa njihovim sopstvenim procedurama. Obavještenje o odobrenju deponuje se kod Depozitora Sporazuma _____, koji je u obavezi da o tome obavijesti strane i vrši sve ostale funkcije Depozitora.

Član 16

Ovaj Sporazum stupa na snagu 1. januara 2022.g.

Član 17

Ukoliko se jedna strana povuče iz Sporazuma, on prestaje da bude važeći za tu stranu u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavještenja o tome.

Član 18

Sporazum se zaključuje na engleskom jeziku, pri čemu svaka od strana zadržava po jedan primjerak.

Sačinjeno u _____ dana _____ 2021. godine